

คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้วัคซีนเข็มที่ 3 กระตุ้นภูมิคุ้มกันเพิ่มเติม
สำหรับผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะ
สมาคมปลูกถ่ายอวัยวะแห่งประเทศไทย วันที่ 7 ตุลาคม 2564

รศ. พญ.สิริอร วัชรานานันท์
ผศ. นพ.จักรพงษ์ บรมินهنทร์
อ. นพ.จักษพัฒน์ วนิชานันท์
อ. นพ.ภาคภูมิ พุ่มพวง

เนื่องจากผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อ COVID 19 รุนแรง และอาจมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการติดเชื้อรุนแรงจนเสียชีวิตได้ อย่างไรก็ตาม หลักฐานทางการศึกษาในเรื่องตอบสนองภูมิคุ้มกันหลังการได้รับวัคซีน Sinovac, Sinopharm หรือ AztraZeneca ครบ 2 เข็มในผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะยังมีอยู่น้อยมาก และยังคงอยู่ในขั้นตอนการวิจัย อีกทั้งสถานการณ์ปริมาณวัคซีน mRNA ยังคงมีจำนวนจำกัดในประเทศไทย ทางสมาคมปลูกถ่ายอวัยวะจึงมีคำแนะนำการให้วัคซีนป้องกัน COVID 19 ชนิด mRNA แก่ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ ดังนี้

1. ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ และได้รับวัคซีนมาแล้ว 2 เข็มก่อนการปลูกถ่ายอวัยวะ โดยได้รับเข็มสุดท้ายมากกว่า 6 เดือนก่อนการปลูกถ่ายอวัยวะ แนะนำให้รับวัคซีนชนิด mRNA กระตุ้น 1 เข็ม ในกรณีที่ได้รับวัคซีน AztraZeneca ครบ 2 เข็ม และแนะนำให้รับวัคซีนชนิด mRNA จำนวน 2 เข็ม ในกรณีที่ได้รับวัคซีน Sinovac หรือ Sinopharm ครบ 2 เข็ม
2. ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ และได้รับวัคซีนชนิดใดก็ตาม มาเพียง 1 เข็มก่อนการปลูกถ่ายอวัยวะ แนะนำให้รับวัคซีนชนิด mRNA ใหม่ จำนวน 2 เข็ม ที่ 0 และ 1 เดือน
3. ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ และไม่เคยได้รับวัคซีนเลย ถ้าสามารถเข้าถึงวัคซีน mRNA ได้ตั้งแต่แรก แนะนำให้รับ วัคซีนชนิด mRNA 3 เข็ม ที่ 0, 1, และ 3 เดือน
4. ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ และเคยได้รับวัคซีนมาแล้ว พิจารณาให้วัคซีน mRNA เสริม ดังนี้

ชนิดวัคซีนที่ได้รับมาแล้ว	สูตรแนะนำ	หมายเหตุ
Sinovac หรือ Sinopharm 1 เข็ม	วัคซีน mRNA จำนวน 2-3 เข็ม ที่ 0, 1 และ 3 เดือน โดยเริ่มได้ทันที	การได้รับวัคซีนเชื้อตายมีโอกาสที่ภูมิคุ้มกันจะขึ้นน้อยมาก

Sinovac หรือ Sinopharm 2 เข็ม	วัคซีน mRNA จำนวน 2-3 เข็ม ที่ 0, 1 และ 3 เดือน โดยเริ่มหลังได้รับวัคซีน Sinovac หรือ Sinopharm ครบมากกว่า 1 เดือน	จากการศึกษาของรามาธิบดีพบว่าการฉีด วัคซีนเชื้อตาย 2 เข็ม พบภูมิคุ้มกันขึ้นน้อยมาก
AztraZeneca 1 เข็ม	วัคซีน mRNA จำนวน 2 เข็ม ที่ 0 และ 1 เดือน โดยเริ่มหลังได้รับวัคซีน AztraZeneca 1 เดือน	เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลของวัคซีน AztraZeneca ในผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ แต่การใช้วัคซีนชนิด viral vector ตามด้วยวัคซีน mRNA พบว่าให้ภูมิคุ้มกันสูงกว่า จึงคิดว่าควรให้วัคซีน mRNA อีก 2 เข็ม เพื่อให้ครบ 3 เข็ม
AztraZeneca 2 เข็ม	วัคซีน mRNA จำนวน 1-2 เข็ม ที่ 0 และ 1 เดือน โดยเริ่มหลังได้รับวัคซีน AztraZeneca 1-3 เดือน	เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลของวัคซีน AztraZeneca ในผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ แต่การใช้วัคซีนชนิด viral vector ตามด้วยวัคซีน mRNA พบว่าให้ภูมิคุ้มกันสูงกว่า จึงคิดว่าควรให้วัคซีน mRNA อีก 2 เข็ม ซึ่งน่าจะเทียบเคียงได้กับวัคซีน mRNA จำนวน 3 เข็ม
Pfizer หรือ Moderna 2 เข็ม	วัคซีน mRNA จำนวน 1 เข็ม ที่ 2 เดือน โดยเริ่มหลังได้รับวัคซีน เข็มสุดท้าย 2 เดือนขึ้นไป	ถ้าสามารถเข้าถึงวัคซีนได้ แนะนำให้วัคซีน mRNA ให้ครบ 3 เข็ม
Sinovac หรือ Sinopharm 1 เข็ม + AztraZeneca 1 เข็ม	วัคซีน mRNA จำนวน 2 เข็ม ที่ 0 และ 1 เดือน โดยเริ่มหลังได้รับวัคซีน AztraZeneca 1 เดือน	เนื่องจากการได้รับวัคซีนเชื้อตายมีโอกาที่ภูมิคุ้มกันจะขึ้นน้อย มากจึงคิดเหมือนได้รับวัคซีน AztraZeneca มา 1 เข็ม
Sinovac หรือ Sinopharm 1 เข็ม + mRNA 1 เข็ม	วัคซีน mRNA จำนวน 2 เข็ม ที่ 0 และ 2 เดือน โดยเริ่มหลังได้รับวัคซีน mRNA 1 เดือน	เนื่องจากการได้รับวัคซีนเชื้อตายมีโอกาที่ภูมิคุ้มกันจะขึ้นน้อย มากจึงคิดเหมือนได้รับวัคซีน mRNA มา 1 เข็ม
ได้รับ AztraZeneca 1 เข็ม + mRNA 1 เข็ม	ยังไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะให้คำแนะนำ	เนื่องจากการใช้วัคซีนชนิด viral vector ตามด้วยวัคซีน mRNA พบว่าให้ภูมิคุ้มกันสูงอยู่แล้ว เมื่อเทียบกับวัคซีน mRNA 2 เข็ม

5. ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ และเคยเป็น COVID 19 พิจารณาให้วัคซีน mRNA ดังนี้

ลักษณะกลุ่มผู้ป่วย	คำแนะนำ
--------------------	---------

ผู้ป่วยไม่เคยได้รับวัคซีนเลย	แนะนำให้ได้รับวัคซีนชนิด mRNA 3 เข็ม ที่ 0, 1 และ 3 เดือน โดยเริ่มฉีดหลังการติดเชื้อ 1 เดือน
ผู้ป่วยเป็น COVID 19 ระหว่างการได้รับวัคซีน โดยยังได้รับวัคซีนไม่ครบ 2 เข็ม	แนะนำให้ได้รับวัคซีนต่อตามเดิม โดยเริ่มฉีดหลังการติดเชื้อ 1 เดือน
ผู้ป่วยเป็น COVID 19 หลังการได้รับวัคซีน Sinovac หรือ Sinopharm ครบ 2 เข็มแล้ว	แนะนำให้ได้รับวัคซีน mRNA 2 เข็ม โดยเริ่มฉีดหลังการติดเชื้อ 1 เดือน
ผู้ป่วยเป็น COVID 19 หลังการได้รับวัคซีน AztraZeneca ครบ 2 เข็มแล้ว	แนะนำให้ได้รับวัคซีน mRNA 1 เข็ม โดยเริ่มฉีดหลังการติดเชื้อ 1 เดือน

หมายเหตุ

- การฉีดวัคซีนทุกชนิด ควรเริ่มหลังปลูกถ่ายอวัยวะ หรือหลังการได้รับการรักษาภาวะปฏิเสธอวัยวะอย่างน้อย 1 เดือนขึ้นไป
- หากได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะระหว่างการฉีดวัคซีน ให้พิจารณาสูตรวัคซีนเหมือนกับผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะแล้ว และให้ดำเนินการฉีดต่อไป
- หากผู้ป่วยได้รับยากดภูมิคุ้มกันในขนาดสูง เช่น mycophenolate mofetil ขนาดมากกว่า 1,000 มิลลิกรัมต่อวัน หรือ mycophenolate sodium มากกว่า 720 มิลลิกรัมต่อวัน จะทำให้การตอบสนองของภูมิคุ้มกันต่อวัคซีนลดลง